

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ НА ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНО-СПРИЯТЛИВОГО СЕРЕДОВИЩА ПІДПРИЄМСТВА

© 2015 ШИПУЛІНА Ю. С., СТЕЦЕНКО Т. О.

УДК 330.341

Шипуліна Ю. С., Стеценко Т. О. Вплив інноваційної культури на формування інноваційно-сприятливого середовища підприємства

У статті розкрито роль і місце інноваційної культури в системі механізмів формування на підприємстві середовища, сприятливого для інноваційної діяльності. Визначено взаємозв'язки інноваційної культури та інших складових потенціалу інноваційного розвитку підприємства. Запропоновано методичний підхід до вибору варіантів інноваційних рішень за ступенем їх радикалізації на основі матриці, що характеризує співвідношення станів інноваційної культури суспільства і аналізованого підприємства-інноватора. Запропоновано методичний підхід до вибору типу товарної інноваційної стратегії підприємства залежно від стану його інноваційної культури та її окремих складових, що дозволить підвищити якість інноваційного менеджменту, знизити ризик вибору неадекватних стратегій, збільшити ймовірність їх успішної реалізації. Наукові результати, висновки і рекомендації статті розвивають теорію інноваційного менеджменту в частині поглиблення теоретико-методологічних та методичних засад управління процесами формування інноваційної культури як основи інноваційно-сприятливого середовища на підприємстві. Їх практичне використання надає змогу підвищити рівень обґрунтованості і знизити рівень ризику при виборі траєкторій інноваційного розвитку підприємства.

Ключові слова: інноваційна культура, інноваційна діяльність, інноваційно-сприятливе середовище, потенціал інноваційного розвитку, інноваційні стратегії.

Рис.: 4. Бібл.: 16.

Шипуліна Юлія Сергіївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу та управління інноваційною діяльністю, Сумський державний університет (вул. Римського-Корсакова, 2, Суми, 40007, Україна)

E-mail: shipulina.j@gmail.com

Стеценко Тетяна Олександрівна – магістрант кафедри маркетингу та управління інноваційною діяльністю, Сумський державний університет (вул. Римського-Корсакова, 2, Суми, 40007, Україна)

E-mail: angel217113@yandex.ru

УДК 330.341

Шипуліна Ю. С., Стеценко Т. А. Влияние инновационной культуры на формирование инновационно-благоприятной среды предприятия

В статье показаны роль и место инновационной культуры в системе механизмов формирования на предприятии благоприятной для инновационной деятельности среды. Определены взаимосвязи инновационной культуры и других составляющих потенциала инновационного развития предприятия. Предложен методический подход к выбору вариантов инновационных решений по степени их радикализации на основе матрицы, характеризующей соотношение состояния инновационной культуры общества и рассматриваемого предприятия-инноватора. Предложен методический подход к выбору типа товарной инновационной стратегии предприятия в зависимости от состояния его инновационной культуры и ее отдельных составляющих, что позволит повысить качество инновационного менеджмента, снизить риск выбора неадекватных стратегий, увеличить вероятность их успешной реализации. Научные результаты, выводы и рекомендации статьи развивают теорию инновационного менеджмента в части углубления теоретико-методологических и методических основ управления процессами формирования инновационной культуры как основы инновационно-благоприятной среды на предприятии. Их практическое использование дает возможность повысить уровень обоснованности и снизить уровень риска при выборе траекторий инновационного развития предприятия.

Ключевые слова: инновационная культура, инновационная деятельность, инновационно-благоприятная среда, потенциал инновационного развития, инновационные стратегии.

Рис.: 4. Библ.: 16.

Шипуліна Юлія Сергіївна – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры маркетинга и управления инновационной деятельностью, Сумской государственной университет (ул. Римского-Корсакова, 2, Сумы, 40007, Украина)

E-mail: shipulina.j@gmail.com

Стеценко Татьяна Александровна – магистрант кафедры маркетинга и управления инновационной деятельностью, Сумской государственной университет (ул. Римского-Корсакова, 2, Сумы, 40007, Украина)

E-mail: angel217113@yandex.ru

UDC 330.341

Shypulina Yu. S., Stetsenko T. O. Influence of Innovation Culture on the Formation of Innovation-Supportive Environment

The article displays the role and place of innovation culture in the system of mechanisms for formation at the enterprise of an innovation-supportive environment. Relationships of innovation culture with other aspects of the potential of enterprise's innovation development have been identified. A methodical approach to the choice of options for innovative solutions by the grade of their radicalization on the basis of a matrix, which describes proportion of the status of innovation culture in the society and in the innovating enterprise in discussion, has been proposed. A methodical approach to the choice of a marketable innovation strategy of enterprise, depending on the status of its innovative culture together with its separate components, has been proposed in order to enhance the quality of innovation management, reduce the risk of selection of inappropriate strategies, increase the likelihood of their success. The scientific results, conclusions and recommendations of the article develop the theory of innovation management in the part of deepening the theoretical and methodological bases of the innovation management culture as the basis of innovation-supportive environment at the enterprise. Their practical use creates an opportunity to increase the level of validity as well as reduce risks when selecting trajectories of innovative development of enterprise.

Keywords: innovation culture, innovation activity, innovation-supportive environment, potential of innovative development, innovative strategies.

Fig.: 4. Bibl.: 16.

Shypulina Yuliia S. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Marketing and Innovation Management, Sumy State University (vul. Rymskogo-Korsakova, 2, Sumy, 40007, Ukraine)

E-mail: shipulina.j@gmail.com

Stetsenko Tetyana O. – Graduate Student, Department of Marketing and Innovation Management, Sumy State University (vul. Rymskogo-Korsakova, 2, Sumy, 40007, Ukraine)

E-mail: angel217113@yandex.ru

Формування інноваційно-сприятливого середовища є одним з головних пріоритетів інноваційної політики України. Вивчення світового досвіду доводить, що країни, які обрали для свого розвитку інноваційний шлях, значною мірою своїм успіхом зобов'язані розвитку такої важливої складової інноваційно-сприятливого середовища, як інноваційна культура.

Інноваційну культуру слід розглядати одночасно як на макрорівні, так і на рівні окремого підприємства.

На макрорівні інноваційну культуру треба розглядати як складову потенціалу інноваційного розвитку суспільства, як соціокультурний механізм регулювання інноваційної поведінки людини тощо.

На рівні окремого підприємства інноваційну культуру треба розглядати як складову його корпоративної культури, яка характеризує ступінь сприятливості окремих працівників, підрозділів і установи в цілому до нововведень, готовність втілити їх у нові продукти, технології, управлінські рішення тощо. При цьому макрорівень інноваційної культури на рівні організації розглядається як сукупність факторів зовнішнього середовища, що окреслюють поле можливостей креативної інноваційно орієнтованої діяльності її персоналу.

З іншого боку, як показано у роботі автора [16], на формування і розвиток інноваційної культури впливають методи й інструменти регулювання і стимулювання інноваційної діяльності на рівні підприємства. Своєю чергою, інноваційна культура підприємства чинить вплив (посилюючого чи послаблюючого характеру) на ці інструменти і методи. Множинність і різноспрямованість зв'язків інноваційної культури підприємства з іншими інструментами і методами управління його інноваційною діяльністю потребують чіткого визначення її ролі та місця у процесі формування інноваційно-сприятливого середовища.

Це надасть змогу цілеспрямовано управляти формуванням інноваційної культури як важливого елемента активізації інноваційної діяльності підприємств.

Дослідженням механізмів формування на вітчизняних підприємствах інноваційно-сприятливого середовища займалися багато вітчизняних науковців. Питання управління інноваційним розвитком підприємств висвітлені у працях Ілляшенка С. М., Біловодської О. А. [9, 12], Большенко С. Ф. [1], Воронкова Д. К., Погорелова Ю. С. [4], Мельника Л. Г. [11], Захарченко В. І. [6] та ін. Питання мотивації інноваційної діяльності організацій досліджувалися в роботах Прокопенко О. В. [13], Бардадима О. І. [2], Баскакової Н. В. [3], Євдокимова Ф. Н., Губської М. Б. [5] тощо.

Проте недостатньо дослідженими залишилися питання визначення ролі та місця інноваційної культури в системі механізмів активізації інноваційної діяльності та формування інноваційно-сприятливого середовища на підприємстві.

* Робота виконувалася за рахунок бюджетних коштів МОН України, наданих на виконання науково-дослідної роботи на тему № 0115U000687 «Фундаментальні основи управління розвитком інноваційної культури промислових підприємств».

Їх розв'язання дозволить розробити комплексний механізм формування інноваційно-сприятливого середовища на промислових підприємствах, забезпечити тим самим умови їх інноваційного розвитку, а разом з тим і зростання конкурентоспроможності вітчизняної економіки в цілому.

Таким чином, *метою* статті є визначення значення та місця інноваційної культури при формуванні середовища, яке буде сприятливим для здійснення інноваційної діяльності на підприємствах, а також розроблення підходів щодо урахування стану інноваційної культури підприємства при обґрунтуванні вибору траєкторій їх інноваційного розвитку.

Враховуючи викладене вище, автором розроблено та обґрунтовано узагальнену схему формування інноваційно-сприятливого середовища на підприємстві [15].

Інноваційно-сприятливим середовищем вважається сукупність взаємоузгоджених умов макро- і мікросередовища, що окреслені діями механізмів ринкового, державного (регіонального та галузевого) регулювання та стимулювання створення та впровадження інновацій, а також інструментів і методів, що сприяють розвитку і максимальній реалізації творчого креативного потенціалу окремих людей, організацій та в цілому держави, орієнтують їх на постійний пошук і використання нових можливостей забезпечення ефективності виробництва та споживання, економічного зростання, підвищення якості життя [15].

Деталізація схеми формування інноваційно-сприятливого середовища на підприємстві дозволяє окреслити роль і місце інноваційної культури у процесі формування (рис. 1).

Як слідує зі схеми на рис. 1, інноваційна культура підприємства формується під впливом методів державного регулювання і стимулювання інноваційної діяльності, інноваційної культури суспільства, що включає сукупність механізмів регулювання і стимулювання інноваційної діяльності на підприємстві.

З іншого боку, інноваційна культура, як зазначено вище, є складовою корпоративної культури, що є елементом інтелектуального капіталу, який, своєю чергою, є складовою потенціалу інноваційного розвитку підприємства (рис. 2).

Таким чином, з рис. 1 і рис. 2 слідує, що на інноваційну культуру підприємства впливають елементи систем більш високого рівня.

З іншого боку, інноваційна культура сама впливає на їх стан, зокрема на потенціал інноваційного розвитку, який розглядається як комплекс ресурсів і здатностей до їх реалізації, що визначають можливість підприємства розвиватися на основі інновацій.

Тобто, інноваційна культура є однією з найважливіших складових інноваційно-сприятливого середовища і безпосередньо впливає на його стан.

З цих позицій інноваційну культуру підприємства слід розглядати як накопичені знання, досвід, переконання, особливості поведінки і взаємовідносини персоналу (менеджерів, інженерно-технічних працівників, ро-

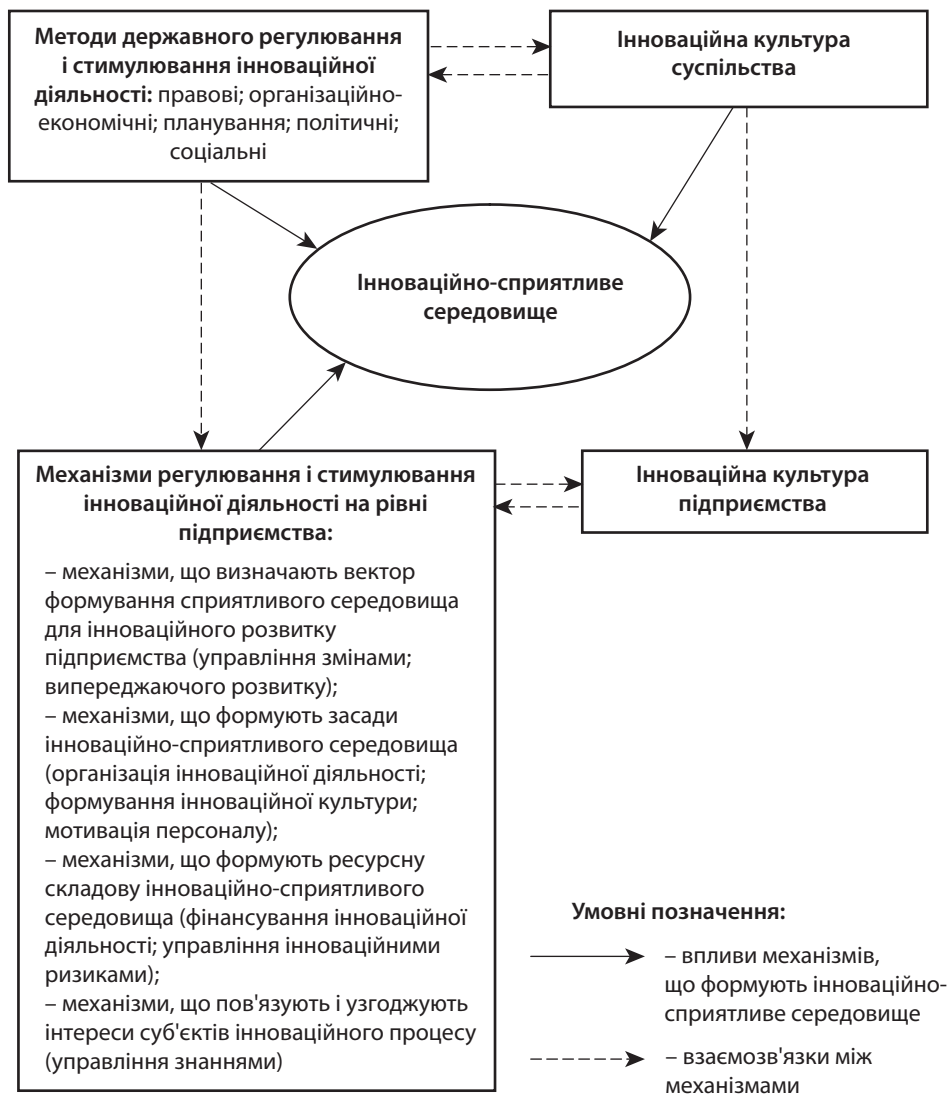

Рис. 1. Схема формування інноваційно-сприятливого середовища на підприємстві [15]

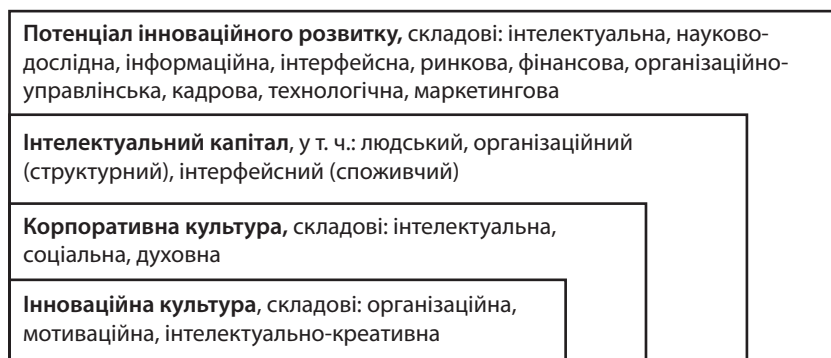

Рис. 2. Співвідношення складових потенціалу інноваційного розвитку підприємства

бітників), систему його мотивації, порядки в організації тощо, які характеризують ступінь сприятливості окремих працівників, груп працівників (підрозділів) і організації у цілому до нововведень, готовність втілити їх у нові продукти, технології, управлінські рішення тощо.

З викладеного слідує, що формування інноваційно-сприятливого середовища на підприємстві здійснюється під впливом двох груп факторів:

- ✦ *зовнішніх*, зокрема інноваційної культури суспільства;
- ✦ *внутрішніх*, які характеризують інноваційні вроджені і/чи набуті здібності та інноваційну культуру окремих членів персоналу, а також команд інноваційних проектів.

Відповідно, для оцінки його стану, а також шансів на ринковий успіх конкретних видів інноваційної

діяльності (конкретних інновацій) слід аналізувати, як мінімум, співвідношення інноваційної культури підприємства та інноваційної культури суспільства.

Інноваційна культура підприємства складається з трьох основних складових [14]:

- ✦ *організаційної*, що забезпечує взаємоузгоджену творчу співпрацю персоналу інноваційного підприємства зі створення та поширення інновацій;
- ✦ *мотиваційної*, яка мотивує персонал підприємства до активної інноваційної діяльності;
- ✦ *інтелектуально-креативної*, яка створює умови для максимального повного зростання та розвитку творчого креативного потенціалу персоналу підприємства.

На макрорівні інноваційна культура складається з підсистем, що дозволяють послідовно реалізовувати її основні функції.

До основних функцій інноваційної культури на макрорівні належать [14]:

- ✦ *інноваційна*, що передбачає створення нових видів та типів інноваційної поведінки людини;
- ✦ *селективна*, що передбачає відбір кращих з новостворених чи запозичених моделей інноваційної поведінки людини з числа тих, які довели свою ефективність на практиці;

- ✦ *трансляційна*, яка дозволяє закріпити і поширити кращі з відібраних моделей інноваційної поведінки, розповсюдження інформації про них та особливості їх застосування та їх результативність.

З урахуванням цього запропоновано матрицю вибору варіантів інноваційних рішень за результатами аналізу стану інноваційної культури суспільства і підприємства (рис. 3).

Матриця може бути деталізованою шляхом урахування рівнів складових інноваційної культури суспільства і підприємства. Вона може бути застосована для визначення ступеня радикалізації інноваційної діяльності та створюваних інновацій залежно від стану інноваційної культури суспільства і конкретного підприємства-інноватора.

Також методом логічного узагальнення, на основі відомої матриці «Рівень новизни товару щодо ринку та розробника (виробника)» автором [7] розроблено матрицю, яка характеризує роль складових інноваційної культури в забезпеченні інноваційного розвитку підприємства і залежно від її стану дозволяє обрати варіант товарної інноваційної стратегії (рис. 4).

Вибір товарної інноваційної стратегії обумовлений тим, що товар є основою комплексу маркетингу іннова-

Рівень інноваційної культури суспільства

		Високий	Середній	Низький
Рівень інноваційної культури підприємства	Високий	Поліпшуючі	Проблемний варіант	Шансів на успіх немає
	Середній	Ординарні	Ординарні або поліпшуючі	Поліпшуючі
	Низький	Радикальні	Радикальні	Ординарні або поліпшуючі

Рис. 3. Матриця вибору варіантів інноваційної діяльності за ступенем радикалізації інновацій

		Низький	Середній	Високий
Новизна для товаровиробника	Високий	<i>Ic, Mc, Ov</i> Нова продуктова лінія	<i>Iv, Mc, Ov</i> Проблемний варіант	<i>Iv, Mv, Ov</i> Радикальні інновації
	Середній	<i>Ic, Mn, Oc</i> Модифікації відомих продуктів	<i>Ic, Mc, Oc</i> Витягування продуктової лінії	<i>Iv, Mv, Oc</i> Проблемний варіант
	Низький	<i>In, Mn, On</i> Спрощені продукти	<i>Ic, Mc, On</i> Проблемний варіант	<i>Iv, Mv, Oc</i> Репозиційовані продукти
		Низький	Середній	Високий
		Новизна для ринку		

Рис. 4. Матриця вибору типів інноваційних стратегій залежно від стану інноваційної культури підприємства [7]

Умовні позначення на рис. 4:

In, Ic, Iv – відповідно, низький, середній і високий рівень інтелектуально-креативної складової інноваційної культури підприємства;

Mn, Mc, Mv – відповідно, низький, середній і високий рівень мотиваційної складової інноваційної культури підприємства;

On, Oc, Ov – відповідно, низький, середній і високий рівень організаційної складової інноваційної культури підприємства.

цій, концепція якого покладена в основу інноваційного розвитку підприємства [8, 10], оскільки лише за наявності товару, що більшою мірою, ніж його аналоги, задовольняє запити споживачів, отримують сенс інші його елементи 4P (у сучасному маркетингу більшою мірою застосовується концепція 5P).

У квадрантах матриці на рис. 4 подано рекомендації щодо станів складових інноваційної культури підприємства, які необхідні для формування сприятливого середовища для її інноваційного розвитку на основі виробів чи послуг різного ступеня новизни. У них також подано рекомендації [7] щодо типу товарних інноваційних стратегій.

При аналізі доцільності виробництва і просування на ринок конкретних інновацій необхідно проводити оцінку фактичного рівня складових інноваційної культури [14] і порівнювати з вказаними у квадрантах матриці на рис. 3 рівнями. За результатами порівняння роблять висновки про шанси інновацій на ринковий успіх, а також розробляють комплекси заходів, які спрямовані на доведення стану складових інноваційної культури до належного рівня.

ВИСНОВКИ

У статті на основі викладеного узагальнення:

- ✦ розкрито роль інноваційної культури як одного з механізмів формування інноваційно-сприятливого середовища на підприємстві і, одночасно, важливої складової цього середовища;
- ✦ окреслено місце інноваційної культури підприємства у системі складових його потенціалу інноваційного розвитку;
- ✦ розроблено підхід до вибору варіантів інноваційних рішень за ступенем їх радикалізації на основі матриці, що характеризує співвідношення станів інноваційної культури суспільства й аналізованого підприємства-інноватора;
- ✦ розроблено підхід до вибору типу товарної інноваційної стратегії підприємства залежно від стану його інноваційної культури та її окремих складових, що дозволить підвищити якість інноваційного менеджменту, знизити ризик вибору неадекватних стратегій, збільшити імовірність їх успішної реалізації.

Отримані наукові результати розвивають теорію інноваційного менеджменту в частині поглиблення теоретико-методологічних та методичних засад управління процесами формування інноваційної культури як основи інноваційно-сприятливого середовища на підприємстві, а також в частині аналізу й урахування її стану при виборі траєкторій інноваційного розвитку.

Подальші дослідження мають бути спрямованими на розроблення засад механізму управління формуванням і розвитком інноваційно-сприятливого середовища на підприємстві на основі його інноваційної культури. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Bolshenko S. F.** Development of principles and methods of spurring employees to innovative activity / S. F. Bolshenko // *Маркетинг і менеджмент інновацій*, 2013. – № 1. – С. 161–168.

2. **Бардадим О. І.** Виявлення особливостей мотивації новаторської праці персоналу / О. І. Бардадим // *Управління розвитком*. – 2008. – № 9. – С. 24–26.

3. **Баскакова Н. В.** Мотивація персоналу як метод підвищення конкурентоспроможності підприємства / Н. В. Баскакова // *Управління розвитком*. – 2008. – № 9. – С. 26–27.

4. **Воронков Д. К.** Розвиток підприємства: управління змінами та інновації: монографія / Д. К. Воронков, Ю. С. Погорелов. – Харків: АдВТМ, 2009. – 436 с.

5. **Евдокимов Ф. Н.** Экономические аспекты мотивации наукоёмкого труда / Ф. Н. Евдокимов, М. Б. Губская // *Економіка промисловості*. – 2006. – № 2. – С. 162–168.

6. **Захарченко В. И.** Инновационное развитие в Украине: наука, технология, практика: монография / В. И. Захарченко, Н. Н. Меркулов, Л. В. Ширяева. – Одесса: Печатный дом, Фаворит. – 2011. – 598 с.

7. **Ілляшенко С. М.** Інноваційний менеджмент: підручник / С. М. Ілляшенко. – Суми: Університетська книга, 2010. – 334 с.

8. **Ілляшенко С. М.** Стратегічне управління інноваційною діяльністю на підприємстві на засадах маркетингу інновацій / С. М. Ілляшенко // *Актуальні проблеми економіки*. – 2010. – № 12. – С. 111–119.

9. **Ілляшенко С. М.** Управління інноваційним розвитком промислових підприємств: монографія / С. М. Ілляшенко, О. А. Біловодська. – Суми: Університетська книга, 2010. – 281 с.

10. **Маркетинг.** Менеджмент. Інновації: монографія / За ред. д. е. н., проф. С. М. Ілляшенка. – Суми: ТОВ «Торговий дім «Папірус», 2010. – 621 с.

11. **Мельник Л. Г.** Экономика развития. – Суми: ИТД «Университетская книга», 2006. – 662 с.

12. Механізм стратегічного управління інноваційним розвитком: монографія / За заг. ред. О. А. Біловодської. – Суми: Університетська книга, 2010. – 432 с.

13. **Прокопенко О. В.** Соціально-економічна мотивація екологізації інноваційної діяльності: монографія / О. В. Прокопенко. – Суми: Вид-во СумДУ, 2010. – 395 с.

14. **Шипуліна Ю. С.** Інноваційна культура організації: сутність, структура, підходи до оцінки // *Маркетинг і менеджмент інновацій*. – 2010. – № 2. – С. 132–138.

15. **Шипуліна Ю. С.** Організаційно-економічні передумови формування інноваційно-сприятливого середовища на підприємстві / Ю. С. Шипуліна // *Маркетинг і менеджмент інновацій*. – 2013. – № 3. – С. 100–113.

16. **Шипуліна Ю. С.** Механізми формування інноваційно-сприятливого середовища на промисловому підприємстві // *Інноваційна економіка*. – 2013. – № 8 (46). – С. 77–83.

REFERENCES

Bolshenko, S. F. "Development of principles and methods of spurring employees to innovative activity". *Marketing i menedzhment innovatsii*, no. 1 (2013): 161-168.

Bardadym, O. I. "Vyivlennia osoblyvostei motyvatsii novatorskoi pratsi personalu" [Identifying features innovative motivation of staff]. *Upravlinnia rozvytkom*, no. 9 (2008): 24-26.

Baskakova, N. V. "Motyvatsiia personalu yak metod pidvyshchennia konkurentospromozhnosti pidpriemstva" [Motivation of staff as a method of improving the competitiveness of the company]. *Upravlinnia rozvytkom*, no. 9 (2008): 26-27.

Illiashenko, S. M. *Innovatsiinyi menedzhment* [Innovation management]. Sumy: Universtyetska knyha, 2010.

Illiashenko, S. M. "Stratehichne upravlinnia innovatsiinoiu diialnistiu na pidpriemstvi na zasadakh marketynhu innovatsii" [Strategic innovation management in the company on the basis of marketing innovation]. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 12 (2010): 111-119.

Illiashenko, S. M., and Bilovodska, O. A. *Upravlinnia innovatsiinyim rozvytkom promyslovykh pidpriemstv* [Management of innovative development of industrial enterprises]. Sumy: Universtyetska knyha, 2010.

Marketynh. Menedzhment. Innovatsii [Marketing. Management. Innovation]. Sumy: Torhovyi dim «Papyrus», 2010.

Melnik, L. G. *Ekonomika razvitiya* [Development Economics]. Sumi: Universitetskaya kniga, 2006.

Mekhanizm stratezhichnoho upravlinnia innovatsiinykh rozvytkom [The mechanism of strategic management innovation]. Sumy: Universytetska knyha, 2010.

Prokopenko, O. V. *Sotsialno-ekonomichna motyvatsiia ekolo-hizatsii innovatsiinoi diialnosti* [Socio-economic motivation green-ing innovation]. Sumy: Vyd-vo SumDU, 2010.

Shypulina, Yu. S. "Innovatsiina kultura orhanizatsii: sutnist, struktura, pidkhody do otsinky" [Culture of Innovation: the nature, structure, approaches to evaluation]. *Marketynh i menedzhment innovatsii*, no. 2 (2010): 132-138.

Shypulina, Yu. S. "Orhanizatsiino-ekonomichni peredumovy formuvannia innovatsiino-spriyatlyvoho seredovyshcha na pid-priemstvi" [Organizational-economic conditions of formation of

innovation-enabling environment in the enterprise]. *Marketynh i menedzhment innovatsii*, no. 3 (2013): 100-113.

Shypulina, Yu. S. "Mekhanizmy formuvannia innovatsiino-spriyatlyvoho seredovyshcha na promyslovomu pidpriemstvi" [Mechanisms of formation of innovative and supportive environment for industrial enterprise]. *Innovatsiina ekonomika*, no. 8 (46) (2013): 77-83.

Voronkov, D. K., and Pohorelov, Yu. S. *Rozvytok pidpriemstva: upravlinnia zminy ta innovatsii* [Development of the company: change management and innovation]. Kharkiv: AdvATM, 2009.

Yevdokimov, F. N., and Gubskaya, M. B. "Ekonomicheskiye aspekty motivatsii naukoymekogo truda" [Economic aspects of knowledge-intensive labor motivation]. *Ekonomika promyslovosti*, no. 2 (2006): 162-168.

Zakharchenko, V. I., Merkulov, N. N., and Shiryayeva, L. V. *Innovatsionnoe razvitie v Ukraine: nauka, tekhnologiya, praktika* [Innovative development in Ukraine: science, technology, and practice]. Odessa: Pechatnyy dom; Favorit, 2011.

UDC 330.341.1

THE MAIN INSTRUMENTS OF THE STATE SUPPORT AND DEVELOPMENT OF INNOVATIVE ACTIVITY IN UKRAINE

© 2015 ILLIASHENKO N. S., RIAZANTSEVA YU. M.

UDC 330.341.1

Illiasenko N. S., Riazantseva Yu. M. The Main Tools of the State Support and Development of Innovation Activity in Ukraine

The publication is aimed at identifying the major strengths of the internal potential of country in the sphere of innovation activity and bringing it into line with external possibilities with a view to increasing Ukraine's competitiveness in the international market. The factors that impact the innovation activity of country nowadays have been identified, it has been proven that the most effective way to increase this activity is applying the experience of developed countries. Based on an analysis of the specificity of innovation in different countries, a simplified mechanism that is characteristic of all of them has been elaborated. On its basis, a further mechanism for the State support of innovation activity for Ukraine among other countries has been elaborated, with a subsequent allocation of distinctive and unique features. Further research should be aimed at the formation of linkages between the elements of the innovation system in the country and developing a mechanism of their interaction with international institutions.

Keywords: innovation activity, mechanism, the State support, Ukraine.

Fig.: 2. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 24.

Illiasenko Nataliia S. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Marketing and Innovation Management, Sumy State University (vul. Rymського-Korsakova, 2, Sumy, 40007, Ukraine)

E-mail: nat.illiasenko@gmail.com

Riazantseva Yuliia M. – Graduate student of the Department of Marketing and Innovation Management, Sumy State University (vul. Rymського-Korsakova, 2, Sumy, 40007, Ukraine)

УДК 330.341.1

Ілляшенко Н. С., Рязанцева Ю. М. Основні інструменти державної підтримки та розвитку інноваційної активності в Україні

Метою роботи є визначення найбільш сильних сторін внутрішнього потенціалу країни у сфері інноваційної діяльності та приведення його у відповідність із зовнішніми можливостями з метою підвищення конкурентоспроможності України на міжнародному ринку. Виявлено фактори, які на сьогоднішній день впливають на інноваційну активність країни, і доведено, що найбільш ефективним шляхом її підвищення є застосування досвіду розвинених держав. На основі аналізу специфіки інноваційної діяльності різних країн сформовано спрощений механізм, який є характерним для них усіх. На його основі розроблено механізм державної підтримки інноваційної діяльності і для України, з подальшим виділенням характерних і унікальних особливостей. Подальші дослідження повинні бути спрямовані на формування взаємозв'язків між елементами інноваційної системи всередині країни і розробку механізму їх взаємодії з міжнародними інститутами.

Ключові слова: інноваційна діяльність, механізм, державна підтримка, Україна.

Рис.: 2. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 24.

Ілляшенко Наталія Сергіївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу та управління інноваційною діяльністю, Сумський державний університет (вул. Римського-Корсакова, 2, Суми, 40007, Україна)

E-mail: nat.illiasenko@gmail.com

Рязанцева Юлія Миколаївна – магістрант кафедри маркетингу та управління інноваційною діяльністю, Сумський державний університет (вул. Римського-Корсакова, 2, Суми, 40007, Україна)

УДК 330.341.1

Ильяшенко Н. С., Рязанцева Ю. М. Основные инструменты государственной поддержки и развития инновационной активности в Украине

Целью работы является определение наиболее сильных сторон внутреннего потенциала страны в сфере инновационной деятельности и приведение его в соответствие с внешними возможностями с целью повышения конкурентоспособности Украины на международном рынке. Выявлены факторы, которые на сегодняшний день влияют на инновационную активность страны, и доказано, что наиболее эффективным путем ее повышения является применение опыта развитых государств. На основе анализа специфики инновационной деятельности различных стран сформирован упрощенный механизм, который является характерным для них всех. На его основе разработан механизм государственной поддержки инновационной деятельности и для Украины, с последующим выделением характерных и уникальных особенностей. Дальнейшие исследования должны быть направлены на формирование взаимосвязей между элементами инновационной системы внутри страны и разработку механизма их взаимодействия с международными институтами.

Ключевые слова: инновационная деятельность, механизм, государственная поддержка, Украина.

Рис.: 2. **Табл.:** 1. **Библ.:** 24.

Ильяшенко Наталья Сергеевна – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры маркетинга и управления инновационной деятельностью, Сумской государственной университет (ул. Римського-Корсакова, 2, Суми, 40007, Украина)

E-mail: nat.illiasenko@gmail.com

Рязанцева Юлия Николаевна – магистрант кафедры маркетинга и управления инновационной деятельностью, Сумской государственной университет (ул. Римського-Корсакова, 2, Суми, 40007, Украина)